

LEDČICKÉ NOVINY

IX. ročník, prosinec 2008

Slovo starostky

Vážení a milí spoluobčané,

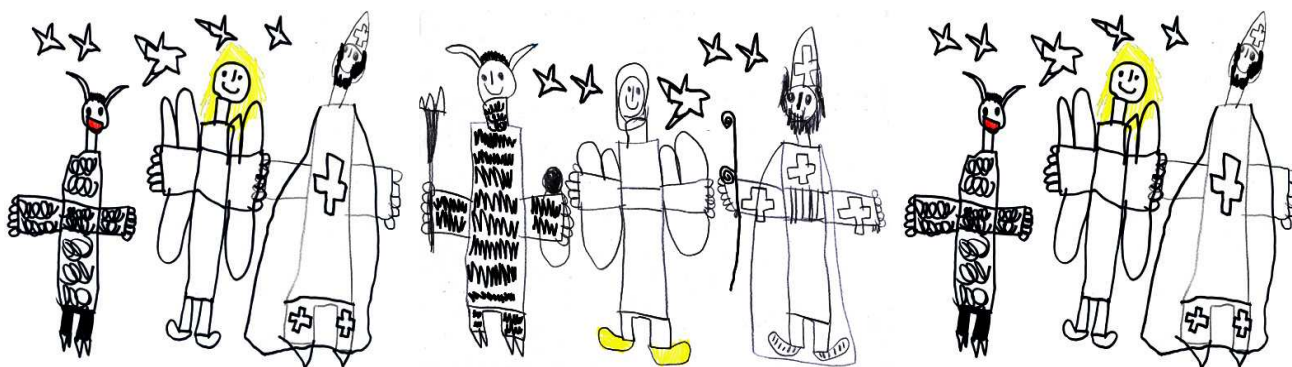
máte před sebou poslední letošní číslo Ledčických novinek. Ani se mi nechce věřit, že ten rok uběhl tak rychle. Každý konec roku a jeho adventní čas bývá spojen se zamyšlením nad uplynulými dvanácti měsíci, s hodnocením vykonané práce i s výhledem na rok příští. Jak víte, podařilo se zrealizovat mnohé, a to za velmi účinné pomoci některých z Vás. Byla dokončena kanalizace, nejrozsáhlejší i nejdražší stavba v dějinách Ledčic. To byla naše hlavní priorita. Čeká nás ale mnoho dalších úkolů, se kterými se budeme snažit co nejefektivněji vypořádat. Z evropských fondů i jiných zdrojů se opět budeme snažit získat co největší objem dotací, abychom naši vesnici mohli dále rozvíjet a zvelebovat. Projekty jsou již připravené. Doufáme, že se nám je společnými silami podaří dovést do finíše.

Výrazný vliv na život nás všech mají mezilidské vztahy. Vzájemná úcta, tolerance, ohleduplnost a obyčejná slušnost by jistě alespoň částečně pomohly odstranit vandalismus, pomluvy, přerucování skutečností a nepřímé jednání. Říká se, že, kdo nic nedělá, nic nezkaží. Je ale pravdou, že také nic nevytvoří. A my chceme, ba musíme, realizovat celou řadu úkolů pro blaho obce. Aby nám všem Ledčice byly tím nejhezčím domovem.

Vážení a milí, dovoluji mi, abych jménem zastupitelů naší obce i jménem svým Vám všem srdečně popřála shovívavost, trpělivost, hodně zdraví, přátel a lásky. Přeji Vám nadcházející rok bez životních omylů a aby Vaše kroky vedly jen tou správnou cestou, i když třeba plnou překážek. A až Vás něco pořádně namíchne, myslete na to, že každý problém má řešení.

Šťastné a veselé Vám všem

Jiřina Michovská

Malá ledčická

kronika

Významná jubilea

V prosinci oslaví 94. narozeniny nejstarší ledčický občan, pan **František Košťál**. Dosáhnout tak krásného věku, a přitom si zachovat jasnou mysl i přijatelnou kondici, je, lidově řečeno, dar z nebes. Do dalších let přejeme panu Košťálovi dobré zdraví, klid a pohodu v kruhu svých blízkých.

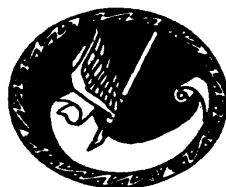
V obdivuhodné duševní i fyzické svěžesti počátkem příštího roku oslaví své 99. narozeniny pan **Jaroslav Purchart**, ledčický rodák. Pan Purchart pochází z velmi známého a ctěného ledčického rodu, který obýval na návsi statek čp. 43 (dnes zde bydlí paní Reicheltová se synem). Pan Purchart má dvě dcery – Věru Tesařovou, která dnes bydlí v Praze. Stanislava, provdaná za MUDr. Světa, žije v Roudnici. Pan Purchart obývá už několik let malý příjemný pokojíček v Diakonii v Krabčicích a stále se o život v rodných Ledčicích zajímá. Přejeme mu za nás všechny, ledčické občany, co nejvíce zdraví a zaslouženého klidu.

Omlouváme se paním Danuši Plickové čp.102, Zdeňce Králové čp.117, Marii Šimralové čp.198, Miluši Štecherové čp.212, pánům Václavu Justovi čp.97 a Václavu Hýblovi čp.153 za to, že jsme přehlédli jejich data narození v databázi OÚ. Opožděně, ale o to srdečněji, jim k jejich jubileím přejeme do dalšího života všechno nejlepší, hodně pevného zdraví, zaslouženého klidu a pohody.

Vítání občánků

30. listopadu byly mezi nové ledčické občany zapsány dvě holčičky – Antonie Dejllová a Alice Pašková. Oběma „slečnám“ přejeme to nejkrásnější dětství v kruhu milující rodiny.

Antonín Podzimek Ledčicím

Před nedávnem při své návštěvě Ledčic pan Antonín Podzimek, člen Rady a Zastupitelstva Středočeského kraje, jako hodnotitel mnohačlenné komise Vesnice roku 2008, napsal následující „básničku“ o trochu hořkých představách možného konce památné „řípské kapličky“.

*Mámo, skoč mi pro bundu,
půjdem bourat rotundu,
pak celý Říp odtěžíme,
nad chudobou zvítězíme.
Do Německa auta sviští,
budeme mít lepší příští.
Ukrajinský řidič
odveze nám čedič.
Do Bavorska, do rajchu,
budeme mít na glajchu.
Až sem přijde příští Čech,
bude zkrátka mít dost pech.*

*Ledčickým z lásky
Tonda Podzimek*

Zajímavá fotografie

Před časem Ledčice navštívil pan Jansa z Lužce, toho času učitel ve výslužbě, se svojí ženou. Přivezl s sebou velmi zajímavou dobovou fotografii z roku 1926, na níž je „parta“ ledčických mladíků před hospodou „U Krobiána“. Mladík s houslemi je Jiří Jansa, narozený r. 1906, tatínek lužeckého pana Jansy. S harmonikou pak Josef Justa. Byl ledčickým rodákem, ale jako 21letý se přišel do novoveské kovárny. Ostatní mládence neznáme, ovšem věříme, že se v naší obci najdou pamětníci, kteří je poznají a dají nám vědět.

Další dva obrázky, které pan Jansa přinesl, jsou vlastně pohlednice, na nichž si zmínění hoši piší své vzájemné pozdravy. Josef Justa poslal pohled z Ledčic kamarádu Jiřímu, jenž vojákoval v Košicích. Jiří Jansa zase napsal příteli ze sokolského cvičení. Oba snímky příležitostně zveřejníme.

Pan Josef Jansa prý (podle slov syna) se už v Ledčických novinkách objevil dvakrát. Poprvé na fotografii školáků před školou v naší obci (z r. 1912), kdy „malý“ Pepíček stojí v horní řadě dětí (vlevo, s holou hlavou) a podruhé na snímku „výťahu“ na pytle (vynálezu Josefa Krále – Strojníka), který byl zveřejněn v červnu roku 2007 ke 110. výročí spolku Říp. Máte-li také vy jakýmkoliv způsobem zajímavé fotografie, nenechávejte si je pro sebe. Určitě budou poutavé i pro ostatní...

Výlov rybníka Pod uličkou

Výlov rybníka je jako divadelní představení. Ten, kdo znal ryby jenom jako smažené filé, zažil v sobotu 1. listopadu nejen nádherně slunné, ale i poučné a zajímavé dopoledne. Časně ráno „na scénu“ nastoupilo několik rybářů včele s nájemcem a správcem rybníka, panem Minarčíkem. Vodní nádrž už byla z větší části vypuštěna, takže se ryby stáhly do jejího nejhlubšího místa. A pak začal záťah. Desítky diváků napjatě sledovaly jak „pěšáci“ – rybáři na břehu a „hajní“ – ti ve vodě, mezi sebou rozprostřeli nevod, dlouhou síť navrchu opatřenou plováky a zespodu zatíženou olověnými zátežemi, kterou pomalu táhli vodou. Byla to asi ohromná dřina, protože v síti se plácalo mnoho ryb. Uvězněné ryby rybáři společnými silami dopravili až ke slovišti u „pracovního“ břehu rybníka. Tady ze zatažené sítě rukama lovíli všechny ty krásné kapry, tolstolobiky, amury a další druhy. Hned je pokládali do připravených přepravek a rychle převáželi na protější břeh ke kádišti do připravených kádí plných vody. Tady ryby třídili podle velikosti a druhů. Tohle místo nejvíc lákalo děti. Kde jinde si mohly ryby prohlédnout takhle zblízka a ještě si je pohladit?

Brzy se u stolu s váhou vytvořila dlouhá fronta těch, kdo si čerstvě ulovené ryby chtěli koupit. Pan Minarčík rád a s úsměvem poradil i přípravu nějaké té rybí delikatesy. Dlouholetý skalní rybář, Jiří Petráš, doporučoval ryby vyudit. Není prý nic lepšího. Všichni samozřejmě mohli už tradičně ochutnat populární hotové rybí speciality. Na tomto „občerstvovacím“ břehu se vařila také káva a podávalo se i něco „tvrdšího.“

Rybník Pod uličkou není velký, ale „úroda“ byla víc než uspokojivá. Také díky pečlivé, soustavné a odpovědné profesionální péči jeho nájemce, který i dnes plní výzvu „otce vlasti“, císaře Karla IV., jenž rozvoj českého rybníkářství před pěti sty lety inicioval: „*Všem stavům, městům a vesnicím nařízení dávám pilně stavěti rybníky, jednak aby bylo postaráno o hojnost potravy pro lid, dále pak aby půda co nejvíce využita byla*“.

Ti, kdo na vlastní oči viděli tuto velmi poutavou podívanou, určitě využijí možnosti zúčastnit se výlovu rybníka i příště. A těm, kdo milují ryby jen na talíři alespoň něco ze zajímavého „vodního světa“. Víte, že naší největší rybou dosahující hmotnosti až 100 kg je sumec velký, že naopak nejmenší rybičkou je střevle, že pstruh dokáže plavat rychlostí až 37 km v hodině a nejkostnatějším tvorem světa je náš kapr? Jeho kostra se skládá ze 4 386 kostí a kůstek. Tak buďte opatrní, až si na něm budete pochutnávat při štědrovečerní večeři.

Vandalové v Ledčicích

V poslední době se v naší obci stále více množí neúcta k majetku a hrubé projevy vandalismu. „Vděčným“ objektem ničiteli jsou stromky na naučné stezce, nová informační tabule i u ní vypudované posezení, lavičky, keře, květiny, odpadkové koše, oplocení pomníku padlým a mnohé další. Některé „akce“ vandalů, jako jsou rozbitá okna a vloupání se do uzavřeného objektu, hraničí s trestnou činností. Postupně se ukazuje, že jde o stále stejné děti. Není snad nikdo se zdravým rozumem, kdo by vandalismus schvaloval. Všichni hlasitě odsuzujeme chuligány, kteří vytloukají okna aut, demolují dopravní značky, neušetří fasádu domu, ani právě čerstvě vybetonovaný chodník, avšak „drobné přestupky“ přehlízíme.

Vandalismus je rostlinka, která klíčí nenápadně a roste pomalu. Málokdo pokárá dítě, které rve květiny na louce či na zahradě. Většinou bychom narazili na rozzuřenou maminku, která hájí svého miláčka tím, že z toho ještě nemá rozum. Jenomže miláček za rok za dva vyzkouší sílu na větvích nedávno vysázených stromků. Ze své pedagogické zkušenosti vím, že takhle nevznikají škody „jen“ na rostlinách či předmětech, ale také na dětských duších. Právě v takových situacích si děti upevňují pocit, že mají právo se bavit i za cenu, že to něco, nebo někdo, „odnese.“ Zvykají si nedbat hodnot, učí se nevážit si práce druhých (*proč to sem vysazovali, hlupáci, když se jim to líbí, ať to zasadí znovu, alespoň budu mít co rvát a po čem šlapat*) a zničí už ze zvyku a pro potěšení všechno, čeho se jim zachce. Přestanou vidět rostliny, zvířata (a v dospělosti možná i lidi) jako hodnoty potřebné pro život. Kdo se v mládí naučí necenit si užitečnosti a krásy věcí, lidské práce a přírodních hodnot, ten se to už nikdy nenaučí. A kdo má právo jakkoliv ochuzovat svět? Ničit, co je jiným k užítku a pro potěšení?

Na každém z nás záleží, zda takoví jedinci budou ve svém řádění pokračovat. Jejich anonymita je semeništěm všeho zla. Zatím si myslí, že o nich nikdo neví, tváří se nevinně. Ale konečně už toho někteří občané mají dost a začali si všimnout. Nedělají, že nevidí. A tak také díky nim bude jednáno s rodiči nezletilých ničiteli, aby se tomuto rozbujelému nešvaru učinila přítrž. Jsou k tomu zákonné prostředky. A dospělí zloději a vandalové? Znáte ono úsloví o Božích mlýnech? I na ně jednou dojde...

Vzkaz pro zloděje

Ivana Tomášková, čp. 20

V naší obci asi žije pár lidí, kteří mají velmi hluboko do kapsy. Nebo jsou rozumu natolik mdlého, že musí zcizit, a nebo jen poničit, květinovou výzdobu za oknem našeho domu! Nejde o těch pár korun, které jsem dala za materiál a sadbu. Spíš mě mrzí, že si „kdosi“ neváží práce a snahy trochu zvelebit a zpříjemnit pohled na dům stojící u hlavní příjezdové cesty do obce! U našich oken se zastavovaly maminky s kočárky, děti z mateřinky i kolemjdoucí a všichni obdivovali barevnou krásu kvetoucí výsadby, suchých vazeb i přízdob. O to horší je, že zloděj (nebo zlodějka) to, co je pěkné, během chvilky zničí. Nevím, co ho (jí) k tomu vede. Chudoba určitě ne. A jestli ano, ať u nás zazvoní, já mu (jí) pár sazeniček dám.

KUK a ledčické děti pomohou

Výsledky lékařské vědy a medicínské možnosti jsou nesrovnatelně lepší, než tomu bylo před několika desetiletími. Bohužel to platí jen pro část světa. Každých šest vteřin totiž zemře na této planetě jedno dítě hladu nebo na nějakou nemoc.

Proto se všichni, kteří se v ledčickém Kumštovním klubu scházejí, rozhodli těmto dětem pomoci. Každý ušije jednu panenku (30 – 50 cm) podle zde otištěného střihu, její tělíčko vycpe vatou nebo hadříky, náležitě ji oblékne do vlastnoručně ušitých (háčkovaných, pletených) šatiček, udělá ji vlasy z vlny a vyšije, nebo namaluje obličej. Zbývá vymyslet panence jméno, vyplnit její „rodný list“ se jménem a bydlištěm zhotovitele a odnést do 15. ledna 2009 na obecní úřad. Odtud budou panenky hromadně odeslány do centra UNICEF v Praze. Zde je po nějakém čase vydraží v akci „Adoptuj panenku, zachrániš dítě“. Smyslem je získat finanční prostředky na celosvětovou očkovací kampaň, která za pomoci symbolu, jemuž rozumí všechny děti světa - panenky - přinese prostředky na proočkování proti šesti smrtelným dětským chorobám - záškrtu, spalničkám, černému kašli, tuberkulóze, dětské obrně a tyfu. Očkovací vakcíny stojí 600 korun pro jedno dítě. Takže každá panenka je vždy dražena za tento obnos a symbolizuje jedno adoptované dítě. Tímto způsobem se ročně na celém světě podaří očkovat asi 3 miliony dětí.

Pozadu nezůstanou ani místní školáci a děti z mateřinky. Také oni přiloží svou ruku k dílu. Alespoň tak, jak za pomoci paní učitelek nebo rodičů zvládnou. Výsostně přínosné je i to, že všichni chápou význam podané záchranné ruky, kterou jejich panenky dozajista budou a vcítí se do osudů dětí, které nemohou žít tak šťastný život, jakým žijí oni.

Víte, že...

- avizovaný Senior klub se pro dlouhodobou nemoc paní Mikové, harmonikářky z Vražkova, uskuteční až po Novém roce.
- zatím se neozval nikdo, kdo by chtěl převzít editorskou práci na Ledčických novinkách. „Místo“ je tedy stále volné. Hlaste se, zájemci...
- stále trvá možnost zakoupit si sérii kreseb ledčických romantických míst od Zdeňka Černého, které by se mohly stát i velmi vítaným dárkem pod vánoční stromeček, stejně jako hrnečky s motivy Ledčic.
- ve středu 1. října se uskutečnilo setkání starších dětí, mládeže, zástupců obce a Sokola, kde byla dohodnuta vzájemná spolupráce a výpomoc. Všech 25 přítomných nejvíce diskutovalo především o potřebě klubovny pro omladinu, ale také o nutnosti náplně jejího využití i zodpovědnosti za ni. Zvolení koordinátoři J. Veverka, O. Došek, V. Šourková, A. Soldánová, M. Hušková a M. Fafejta se domluvili, že obcí navrhované prostory (kabiny na Cikánci a Moštárnu) společně upraví a budou se o ně náležitě starat. Přislíbili i svou pomoc při pořádání nejrůznějších kulturních, sportovních a společenských akcí v Ledčicích. Věříme, že nezůstane jen u slibů a že brzy budou vidět první výsledky, alespoň ti starší již svou aktivitu začali prokazovat.
- voleb do zastupitelstva Středočeského kraje, které se uskutečnily v pátek a sobotu 17. a 18. října, ze zapsaných 468 voličů jich přišlo do volební místnosti 155, tedy 33,12%. Počet odevzdaných úředních obálek bylo 155, platných hlasů pak 153. Podle počtu hlasů byly vyhlášeny následující výsledky:

1. ČSSD	67 hlasů	43%
2. ODS	31 hlasů	20%
3. KSČM	23 hlasů	15%
4. Nezávislí starostové pro kraj	9 hlasů	6%
5. Dělnická strana	6 hlasů	4%
6. Koalice pro Středočeský kraj	6 hlasů	4%
7. Strana zdravého rozumu	4 hlasy	3%
8. Strana zelených	3 hlasy	2%
9. Středočeši	2 hlasy	1%
10. Nejen hasiči a živnostníci pro kraj	1 hlas	1%
11. Volte Pravý Blok – cibulka.net	1 hlas	1%

- v únoru se bude konat zápis dětí do první třídy místní základní školy. Je povinný pro všechny děti, kterým bude nejpozději 31. srpna 2009 šest let. K zápisu mají povinnost přijít i ti rodiče, kteří budou žádat pro své dítě odklad školní docházky.
- nedaleko od nás, v Kryštofově údolí, byl spuštěn první vesnický orloj v České republice, a možná i na světě. Opravdu stojí za zhlédnutí. Když už tam vyrazíte na výlet, prohlédněte si jen pár kroků odtud vystavený Jírvův Betlém s postavami v mírně nadživotní velikosti, nebo ve staré faře muzeum lidových betlémů. Ani se vám nebude chtít do „všedního života“, tak je tam krásně.

Výměna popelnic na 240 litrů...

Protože odvozová firma komunálního odpadu odmítá tolerovat plastové nádoby na 240 litrů a účtuje si i vyšší cenu 58 Kč/kus, obecní úřad nabízí jejich bezplatnou výměnu. Standardní popelnice o objemu 110 nebo 120 litrů si majitelé 240 litrových nádob mohou vyměnit v úřední dny na OÚ.

Stává se, že někdy objem popelnice z nějakého důvodu nepostačuje a majitel nemovitosti k odvozu připraví vedle popelnice ještě i plastový pytel s „přebývajícím“ odpadem. Toto bude možné i po Novém roce, avšak za následujících pravidel:

- bude možné použít pouze pytel s logem odvozové firmy, který lze zakoupit na obecní úřadu.
- odvoz takto připraveného odpadu včetně obalu by měl jednorázově stát 35,- Kč (pokud firma nenavýší cenu za odvoz od Nového roku), a to z toho důvodu, že v ČR platí obecné pravidlo 35-50 litrů TKO na 1 obyvatele. V některých rodinách je toto množství (podle toho jak se tam třídí odpad) i několikrát vyšší než je obvyklé. Na to vlastně doplácí obyvatelé, kteří odpad poctivě třídí.

K těmto opatřením obec přistoupila z toho důvodu, aby se prozatím nemusela zvyšovat cena ročního poplatku za odvoz TKO.

Kulturní střípky

Čas radosti, veselosti světu nastal nyní...

... a to přivedlo všechny, kdo chtěli pomoci s pečením vánočních dobrot do školní kuchyně. Za chvíli to tu vonělo vanilkou, skořicí, perníky a čokoládou. Pekla se srdíčka, kolečka a hvězdičky, na plechy „uléhali“ andělíčky a čekali, až po vyndání z trouby dostanou čokoládová křídélka či nějakou tu „parádu“ na košilku. Čas i práce rychle ubíhaly, takže po několika hodinách byly připravené krabice plné. Takle „nadílka“ potěší všechny návštěvníky chystaných adventních setkání v Ledčicích.

Dalším „shromážděním“ KUKu (ledčického Kumštovního klubu) byl podvečer věnovaný vazbě adventních věnců, jednomu z tradičních symbolů vánoc, i když ne právě nejstarším. V roce 1838 v přístavním městě Hamburku místní protestantský teolog Johann Wichern vyzdobil dveře sirotčince velkým věncem, symbolem nekonečna, vyřezaným ze dřeva a osázeným 24 svíčkami. Každý den na něm potom rozsvítil jednu. Lidem se jeho způsob odpočítávání příchodu Spasitele zalíbil, takže si podobnými věnci (které postupně začali splétat ze zelených větvíček) ozdobili své domovy. Jen svíčky zůstaly pouze čtyři. Ty se zapalovaly o železné, bronzové, stříbrné a zlaté neděli, kdy už svítily všechny čtyři. I barevná symbolika adventních věnců dostala svůj řád. Zelená je barvou věčného života a naděje. Červená symbolizuje neutuchající proud života a energie. Zlatá znamená bohatství, luxus, slunce a dar štědrosti. K adventnímu věnci patří stejně jako k vánocům dary Tří králů. Bílá je symbolem čistoty jako roucho andělů a barvy zimní přírody zaváté sněhem. Lidé si také věnce zdobili makovičkami, které znamenaly dostatek, muchomůrkami coby „repellentem“ proti obtížnému hmyzu. Dnes tvoří adventní věnec pěknou dekoraci bytu. Jeho smysl, jak vidno, byl ale zpočátku docela jiný.

Sluší se též poděkovat paní Ivě Tomáškové za profesionální ukázkou fortelné práce. Ruce jí jen hrály, a tak po chvíli vzniklo vskutku skvostné a vkusné dílo. Pod jejím vedením se ledčická „děvčata“ s chutí pustila do vlastní tvorby. Tady je několik obrázků k nahlédnutí:

Pod betlémskou hvězdou

K ledčickému předvánočnímu koloritu už tradičně patří také vystoupení místních školáků a školčátek na návsi u přístřešku ozdobeného chvojím. Uvnitř v jesličkách leží Ježíšek se zlatou korunkou na hlavě a kolem něj stojí Panna Maria a Josef. Děti opět, jako každoročně, připravily krátkou vánoční hru o narození Ježíška. V poetickém příběhu postupně vystupují daráči a Tři králové. Vše umocňuje poezie a koledy, děti rozdávají větvičky a všude kolem svítí desítky svíček. Nakonec se rozzáří také ledčický vánoční stromek. V tom spustí svou hru Podřipské žesťové kvinteto a desítky přítomných tleskají. Součástí této pospolité atmosféry je dojetí, radost a nezvyklá vzájemnost. Až si člověk přeje, aby si všichni tuto náladu uchovali co nejdéle. Čas při svařáčku, vánočním cukroví a krásné hudbě příjemně plyne. Takže příští rok zase na shledanou.

Obnovíme tradici?

Když malé děti před dávnými lety v době adventu neposlouchaly, zlobily a tropily lotroviny, strašili je rodiče a prarodiče, že na ně přijde Lucie. A opravdu kolem 13. prosince se po vsi začaly pohybovat bíle oděné postavy s rozpuštěnými vlasy a nabílenými obličejí. V ruce držely svíčky a někde dokonce nůž či něco podobně ostrého. Nemluvily, jen se pomalu pohybovaly a všechny kolem pošťuchovaly husím křídlem, klackem nebo vařečkou. V některých krajích mívaly Lucky (chodilo jich totiž společně několik) na obličejí bílé dlouhé zobáky nebo i věnec se svíčkami na hlavě. Jméno Lucie je odvozováno od latinského „lux“ – světlo, kterého byla patronkou. Lucky také „trápily“ hospodyně, jež na její svátek chtěly příst. To prý jim přádlo celé pocuchaly a někdy dokonce nacpaly do komína! Zkrátka, šel z nich strach.

Trochu veselejší a svižnější byla obchůzka Ambrože, jedné z nejvíc archaických adventních figur. Profesor Rozum, zakladatel Podřipského muzea v Roudnici, počátkem 20. století zachytil tento zvyk už jen v Nových Dvorech a Lounkách. Napsal o tom: *„Ambrož přestrojený do dlouhé košile, s vysokou špičatou čepicí na hlavě a zakrytým obličejem se za soumraku zjevoval u kostela, kde na něj děti hrdinsky pokřikují. Ambrož občas upustí nějakou cukrovinku a láká děti ke sbírání. Když jsou dost blízko, milý Ambrož se za nimi pustí, honí je a plácá nazdobeným koštětem, sotva dechu popadají. Celé to divadlo trvá jenom chvíli, jen co Ambrožovi stačí cukrátko. Pak se všichni v klidu odeberou domů.“*

Letos by školáci rádi obchůzku Lucek a Ambrože obnovili. Třeba se bude líbit a v Ledčicích vznikne staronová tradice.

Byla to krása...

30. listopadu, o první adventní neděli, se v dopoledních hodinách v ledčickém kostele svatého Václava uskutečnil tradiční předvánoční koncert. Jako každým rokem v tento čas zazpívala charismatická sopranistka Pavlína Senič doprovázená vynikajícími profesionály, varhanistkou Radkou Zdvihalovou a houslistou Petrem Zdvihalem. Všichni přítomní posluchači souhlasně konstatovali, že toto vystoupení mělo mimořádně vysokou úroveň s velmi emotivním a silným duchovním nábojem.

Jen je škoda, že ne všichni ledčičtí občané využili možnosti opustit předvánoční shon a stress, aby se zaposlouchali do uklidňující a povznášející hudby.

Krásu uhlídáš v tento noční čas...

Letos je tomu už 212 let, co se poprvé rozezněla tato slova při štedrovečerní mši v kostele Povýšení svatého kříže ve Starém Rožmitále. Její autor, Jakub Jan Ryba, zřejmě netušil, že vdechł život dílu vskutku mimořádnému. Česká mše vánoční, Missa solemnis pastoralis in A, či Hej, mistře, vstaň bystře, jak tuto skladbu podle jejích prvních slov často nazýváme, dodnes doprovází oslavy nejkrásnějších svátků v roce.

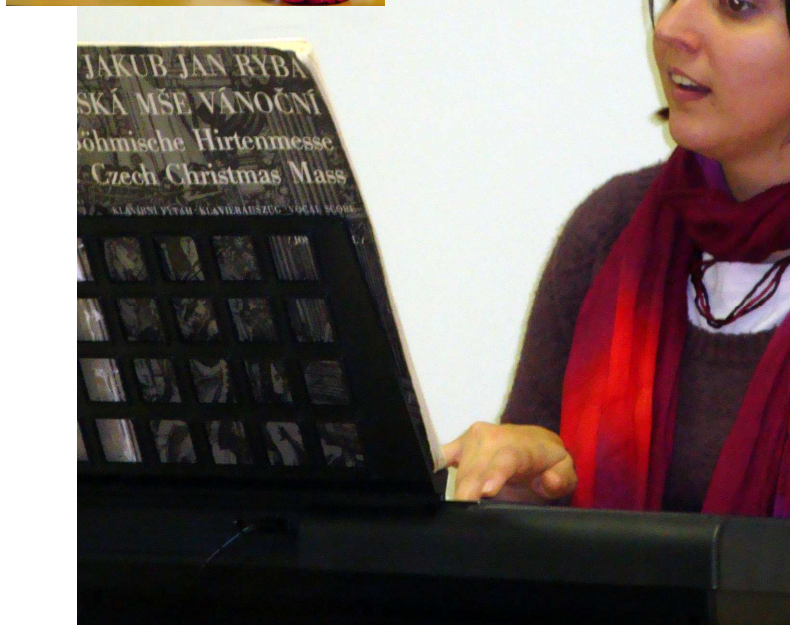
O Jakubu Janu Rybovi se obvykle dočítáme jako o velkém českém skladateli, spisovateli, vlastenci a osvíceném kantorovi i průkopníku nových myšlenek ve školství, ale též v hudbě. Byl to muž, který svým vzděláním, rozhledem a talentem daleko převyšoval své okolí, s nímž se často pro svůj přímý, nepoddajný charakter dostával do konfliktu. Uštván věčnými spory s rožmitálským panstvem i vleklými depresemi dobrovolně v roce 1815 odešel ze světa. Naštěstí jeho učitelský pomocník se postaral o vdovu Annu a sedm osiřelých dětí.

Z popudu sopranistky Barbory Novotné, kterou jste slyšeli v neděli 28. září zpívat v ledčickém svatostánku, vzešel nápad nacvičit Českou mši vánoční za účasti místních občanů a pražských profesionálů. Kulturních aktivit v naší obci není málo, ale o to cennější je, když se najde někdo, kdo je ochoten a schopen přijít s něčím novým. A tak se od čtvrtka 27. listopadu schází zdejší „zpěváci“ a chystají pro své posluchače určitě nevšední zážitek. Až pod klenbou kostela svatého Václava zazní: „Hej, mistře,

*vstaň bystře,
vzhlédni na jasnost
nebes, na švarnost,
krásu uhlídáš
v tento noční čas...“*

snad oceníte jejich snahu. Nezapomeňte, v neděli 14. prosince od 14 hodin budou zpívat i pro vás. Zároveň si budete moci prohlédnout betlémy. Starobylý i ty nové - keramický a perníkový. Předvánoční kouzlo doplňují stromčky, z nichž každý je ozdoben jinou výtvarnou technikou.

Na závěr několik slov o dívce, která nácvik v Ledčicích vede. Barbora Novotná (24.4.1982) vystudovala hudební výchovu a sólový zpěv pro střední školy na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni a poté plzeňskou konzervatoř. Jako sopranistka účinkuje v profesionálních tělesech v Praze, kde zpívá sólové party. K hudbě jí přivedlo rodinné intelektuální zázemí - otec, PhDr. Jan Novotný, vystudoval hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a matka jako historička má k hudbě také velmi blízko. Celá rodina dnes obývá víkendový domek čp. 31 na ledčické návsi.

Předvánoční zamyšlení s rodákem Miroslavem Králem

Je mladý, stojí na začátku pomyslné kariéry, dělá divadlo, má zajímavou tvář, příjemné vystupování, chování gentlemana a kultivovaný projev, jaký se dnes už málokdy slyší. Na nic si nehraje nic nepředstírá, je upřímný a otevřený, má spoustu nápadů a plánů. Ledčický rodák: Miroslav Král

Nedávno jste měl velmi úspěšnou originální výstavu „Had z ráje“ v mělnické galerii „Ve věži“. Scénárista, režisér, herec, výtvarník ... Jaký „převlek“ vám z toho všeho sedí nejlépe?

Jsem především „člověk divadelní“. A který „převlek“ mi sedí nejlépe? Ten převlekový! Věnuji se hlavně scénografii (především kostýmu a masce) a mou velkou láskou je i dramaturgie a s ní spojená recenzentská činnost. Herectví a režii jsem pověsil na hřebík, jen občas se jimi zabývám v mém milovaném ochotnickém divadle.

S vaším rozpětím zájmů vám asi nezbyvá moc času na soukromí?

Máte pravdu, divadlo mi zabírá spoustu času. Chápu jej jako vzácnou syntézu všech druhů umění, proto se snažím neustále sebevzdělávat, hodně čtu, chodím do divadel, na výstavy, poslouchám hudbu, sleduji nové trendy v umění. Poté si vše analyzuji a dávám do souvislostí. Ale na soukromí si čas udělám vždy, protože bez rodiny a dobrého zázemí je člověk minimálně o jeden rozměr chudší. Většinu svého volného času tedy věnuji rodičům a hlavně své sedmileté neteri, která je velmi múzicky nadaná a máme k sobě úzký vztah. Snažím se jí otvírat další a další horizonty, aby měla bohatší život a dokázala rozpoznat a následně vnímat Krásu a Moudrost. A tím si obohacuji život i já.

Může v divadle vzniknout přátelství na celý život? Ono se totiž obvykle tvrdívá, že mezi divadelníky nepanují právě příjemné vztahy.

I v divadle vznikají přátelství na celý život. Poznal jsem to na „vlastní kůži“. Mám to štěstí, že smím mezi své přátele počítat režiséra a vzácného člověka Miroslava Pokorného, dále herce Zbigniewa Kalinu a Jaroslava Slánského, herečky Emmu Černou, Marii Málkovou, či kolegy z neratovického ochotnického souboru Yvettu Hollanovou a Ondřeje Černého. Tři z mých „divadelních“ přátel už bohužel odešli – režisér Ota Ševčík (mj. Knížepán z Princezny ze mlejna), dramaturgyně Jarmila Černíková-Drobná a neúnavná divadelnice Juliana Jedličková. Mezi „normálními“ lidmi panuje názor, že divadlo je místem neřestí, zrad, intrik, podlostí, falše... Myslím si, že vztahy u divadla jsou podobné jako v jakémkoliv továrně, škole či podniku. Vždyť i tady jsou neřesti, zrady, intriky, podlosti, faleš... jen je na ně méně vidět, je v nich méně emocí (u divadla se totiž pracuje především s obnaženými emocemi), méně rituálnosti... méně divadla. S přátelstvím u divadla je to stejné jako s přátelstvím kdekoli jinde.

Děti v divadle představují velmi specifické publikum. Nepřetvařují se, když je děj nezaujme, neznají ohledy. Jaká existují „řemeslná“ pravidla, aby byla spokojenost na „obou stranách“. Někteří herci prý se vyloženě bojí pro děti hrát.

Divadlo pro děti se musí dělat stejně poctivě jako kterékoliv jiné, možná i víc. Je to velmi zodpovědná práce, neboť naše představení jsou často tím prvním velkým uměleckým (a emotivním) zážitkem, s nímž se dítě setkává, a které do značné míry ovlivňuje jeho další estetické vnímání umění i okolního světa.

Divadlo je znakovým uměním (vše na jevišti je znakem), proto je nutné, aby inscenátoři při tvorbě pro děti používali jen těch znaků, které je dětský divák schopen dekodovat. Ale na druhou stranu dítě nepodceňovat a nesnažit se ho „oblbnout“ pitvořením se. Dítě je prostě rovnocenný partner, který (zatím) má jen o něco málo méně životních zkušeností.

Herci s oblibou tvrdí, že potlesku se nic nevyrovná. Co vy na to?

Potlesk je lék na leckdy strastiplné a bolestné zkoušení, na nízký plat, na smutek ze skutečnosti, že divadlo je uměním okamžiku, po kterém nezbude nic než dojem, vzpomínka, emoce...

Ale je jedna chvíle, která je ještě opojnější než potlesk, přirovnal bych ji k duševnímu orgasmu. K jejímu popisu použiju krásného citátu ze Anuihlovy hry Julien aneb Neprobud'te madam: ...Na divadle existuje jediné tajemství, dvacet let mi trvalo, než jsem ho objevil, a to tajemství se jmenuje situace! Pak teprve přijde všechno ostatní včetně textu. Samozřejmě, že je lepší, když máte dobrý text, ale je to luxus. Celých sto let existovalo dobré divadlo špatně napsané a nikdo si toho nevšiml. protože kdykoliv se na jevišti vytvoří situace, publikum to vycítí a zatají dech. Nastane ticho. Skutečné ticho, jaké není ani v lese. Každý dobrý herec to ticho zná...

Možná i proto divadlo „dělám“.

Máte nesplněný profesní sen?

Mám spoustu nesplněných (nejen) profesních snů. Bez snů bych (a asi žádný jiný člověk) nemohl žít. Každý můj sen je cíl, za kterým putuji po Cestě, která je minimálně stejně důležitá jako onen cíl. Když cíle – snu dosáhnou,

pak – jak krásně řekl Jiří Wolker – sen umírá. Jsem velmi pověřčivý, takže si dovolím Vám své sny nezjevit. Snad jen naznačím, že pokud se mého snění týká: rád bych se někdy „setkal“ na jevišti s Mistry Sofoklem, Shakespearem, Moliérem, Mozartem a Lullym.

Spousta snů se mi splnila a jeden velký se mi plní (a snad ještě dlouho bude): chtěl jsem vždy mít angažmá v činoherním divadle pro děti, a dostalo se mi toho daru od uměleckého šéfa a režiséra Divadla AHA! Miroslava Pokorného. Jsem za to vděčný, osudu i jemu.

Litoval jste někdy, že jste se „dal k divadlu“?

Lituji toho v každém generálovém týdnu, kdy se vše a všichni hroutí, pokaždé, když sedím nad papírem a múza mě ne a ne políbit, pokaždé, když přijdu se „zaručené“ geniálním nápadem a režisér mi jej „hodí“ na hlavu, pokaždé, když hmatatelně cítím, že herci jsou „vrahy“ režisérových idejí... Ale bez tohoto „litování“, které je spíše pochybováním o sobě samém, bych v divadle nemohl pracovat. ZDRAVÉ pochybování je nutné pro každou tvůrčí práci, pokud bych vše dělal na „první dobrou“ a byl sám se sebou vždy spokojený, planěl bych.

Jaké jste byl dítě – hyperaktivní, nebo spíše introvert?

Byl jsem typické dítě „ryba“, plné protikladů: introvertní i extrovertní, zadumané i rozjívěné, cholerický melancholik se silným sklonem k morbiditě a okultismu, se zálibou ve strachu a s přehnanou fantazií, často nesnesitelné... S odporem k technice (i když jsem techniku poté vystudoval) a ke kolektivním sportům (a kolektivnímu trávení volného času vůbec), s věčným hladem po knihách a po hudbě, posedlý dokonalostí, estetizováním a strachem z nadváhy... Ted mě napadá, že jsem přesně takový i dnes, což je strašné zjištění, ale na druhou stranu, jsem rád, že jsem zůstal (alespoň trochu) dítětem, zbavuje mě to zábran v tvorbě a dovoluje mi život prožívat, nejen žít.

Láká vás film?

Film mě moc neláká. Dost mě také odpuzuje strojený filmový svět. Tedy nikoliv samotná filmová práce, ale to „okolo“: filmy o filmu, filmové festivaly.... Vadí mi definitivnost filmu. I když nezastírám, že bych někdy rád „udělal“ kostýmy do klasické pohádky či historického filmu.

Nejsem ani velký filmový divák. Vadí mi, že kvantita silně převažuje kvalitu. Ale mám samozřejmě své filmové lásky, které silně ovlivnily můj vkus, mé estetické cítění: Smrt v Benátkách, Sedmá pečeť, z našich filmů pak např. Valerie a týden divů, Deváté srdce, Panna a Netvor, Zapomenuté světlo, Kladivo na čarodějnice, Morgiana, Petrolejové lampy... na druhou stranu miluji třeba i Slunce, seno... nebo filmy pro pamětníky.

Umíte prý velmi dobře vařit. Nedáte nám nějaký osvědčený recept?

Děkuji za poklonu. Vaření je mou radostnou relaxací. U nás v divadle se stalo tradicí, že na premiéry, první čtené či různé svátky pečou TVAROHOVOU SEKANOU, která má u kolegů velký ohlas. Dovolím si Vám ji tedy také doporučit:

Těsto:

250 g mleté vepřové kýty
250 g mletého kuřecího či krůtího masa
250 g měkkého netučného (i polotučného) tvarohu
150 g nasekaného moravského uzeného nebo zauzené šunky
mleté ovesné vločky
2 – 3 vejce
trocha kysané smetany či kefiru
sušený česnek
sůl
mletý pepř (ideálně čerstvě mletý pepř 4 barev)
mletá pálivá i sladká paprika
drcená majoránka (ideální je čerstvá nasekaná)
mletý sušený zázvor
olej
strouhanka

Postup:

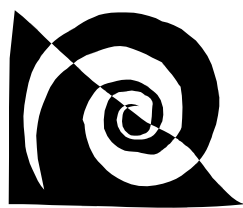
Důkladně smícháme všechny druhy masa a nasekanou uzeninu (nejlépe prohníst rukou). Přidáme tvaroh a znovu důkladně proděláme, přidáme koření (dle individuální chuti, česneku ovšem více), přidáme rozšlehaná vejce a posypeme vločkami a opět prohněteme. Mísu s těstem zakryjeme potravinářskou fólií a dáme na hodinu odpočinout do lednice. Poté těsto vyndáme, proděláme a zkontrolujeme jeho konzistenci, pokud je těsto řídké, přidáme vločky, pokud tuhé, přidáme smetanu případně kefir.

Bábovkovou formu (či 2 formy na srncí hřbet) důkladně vymažeme olejem a vysypeme strouhankou. Do takto připravené nádoby vložíme těsto (cca do její poloviny) a rádně sklepneme. Hřbetem ruky uděláme v těstě uprostřed podélnou rýhu a do ní vložíme náplň (vymáchanou hmotu z vinné klobásy nebo pokrájený sýr či dušenou zeleninu zahuštěnou vajíčky). Náplň překryjeme zbytkem těsta (max. cca 3 cm pod okraj formy) a opět sklepneme. Formu zakryjeme alobalem a dáme péci do maximálně vyhřáté trouby (spolu se sekanou vložíme do trouby i kastrůlek s vodou). Po 5 minutách stáhneme teplotu na 150 stupňů Celsia a pečeme cca 40 minut. Pak sundáme z formy alobal a troubu přepneme jen na horní topení a necháme povrch sekané zezlátnout. Sekanou necháme ve formě vychladnout (ideálně do druhého dne), poté vyklopíme, nakrájíme, obložíme zeleninou a....

Náplň:

250 g vinné klobásy
nebo
200 g NIVY
nebo
2 vejce
lžička másla
150 g mražené zeleniny
sůl
pepř

Tak to zní přímo božsky. Moc děkuji za příjemné povídání a malé pozastavení se v době adventní. Přejí vám i vašim blízkým požehnané vánoce. A v příštím roce ať se vám všechno daří.

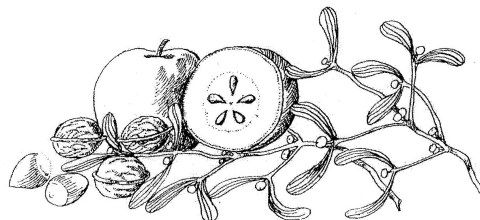

Ohlédnutí

Vánoce nejsou jenom betlém

Klasik básnické písňové tvorby, Jiří Suchý, s elegancí sobě vlastní vyjádřil podstatu nadcházejících svátků a dost možná i pocity mnohých z nás. V těchto chvílích jsou vánoce jenom na dotek vzdálené. Už co nevidět vyvrcholí toužebné očekávání a radost, které můžeme dávat i přijímat plnými náručemi, aniž bychom zchudli. Podělíme se o city se svými milovanými. Věřte, že pohodu nám nezaručí ani dvacet druhů cukroví, ani nablýskaný byt, ani hromady dáreků. Podíváme-li se zpět do minulosti, zjistíme, že adventní čas patřil rozjímání, klidu i úklidu. Jenže tehdy šlo o pořádek jiný, důležitější než umyté skleničky ve vitríně, na které stejně brzy usedne prach. Naši předkové v tento čas uklízeli – ve svém nitru, v duši, v srdci. Zkusme to také tak.

VÁNOCE NEJSOU JENOM BETLÉM,
TO LECKDO MOŽNÁ NETUŠÍ,
ŽE VÁNOCE JSOU TAKÉ SVĚTLEM,
CO PADÁ LIDEM DO DUŠÍ.
LIDÉ NÓBL I TI PROSTÍ
POD STROMEČEK DÁRKY SHÁNÍ.
JÁ VŠAK UŽ MÁM PO STAROSTI,
MŮŽU SE DÁT DO ZPÍVÁNÍ.

Co je třeba do Štědrého dne zařídit:

- Pořídit dětem adventní kalendář, třeba i vlastnoručně zhotovený, kde na každý den připadne nějaká ta drobnost nebo sladkost. Tuto tradici, která zkracuje čekání na Ježíška, vytvořil poprvé v roce 1908 Mnichovan Gerhart Lang.
- Připravit cukroví, které by mělo mít správně zaoblené tvary – jako symbol Slunce nebo obrysy zvířátek (původně těch „obětních“).
- Vysmýčít domov – i dříve Vánocům předcházela velký úklid, avšak jen v mezích nutné potřeby a ne na úkor všeho ostatního.
- Upéct vánočku – ta tvarem připomíná Ježíška v povijanu. Je na štědrovečerním stole nutností. Její křížové pletení prý chránilo před zlými vlivy. Chcete-li dodržet tradici do puntíku, tak při pečení skákejte do výšky a mlčte. Inu, obyčej je obyčej. Ale raději si zamluvte stejně dobrou vánočku u paní Chmelové. Svůj účel také splní.
- Přichystat dárečky – vzájemné obdarovávání znal už středověk, až koncem 19. století se některé dárky začaly nakupovat. V době adventu se konala řada trhů. Vy se pokuste vybírat dárky spíše srdcem než stavem své peněženky.
- Uvařit desatero jídel – dříve to bývalo na příklad oplátky s medem, zasmažená polévka, houbový kuba, topinky s česnekem, rozvařené sušené ovoce zvané muzika, pučálka, vánočka, jáhlová kaše, jablka s ořechy a podobně. My si asi vystačíme rybí polévkou, smaženým kaprem a bramborovým salátem. Tedy tím, co nám velí rodinná tradice.
- Číhat na zlaté prasátko – díky štědrovečernímu půstu se děti snažily nejíst, ale málokdo vydržel. Dnes můžeme věc „vylepšit“ záblesky zrcadla či jinými „kouzly“.
- Ozdobit stromeček – tenhle zvyk k nám přišel z Německa (1812) a plně se rozšířil až počátkem 20. století. Stromeček se strožil o Štědrý den přírodními produkty. Až ve 30. letech minulého století se začaly masově používat skleněné ozdoby. Dnes můžete mít stromeček „do barvy“. Rozmáhá se ale také zdobení kontejnerových dřevin.
- Postavit betlém – až do konce 19. století byly jesličky dominantní výzdobou místnosti. K nim se také dávaly dárky a do Tří králů se u nich svítilo. Doporučuji vám k nahlédnutí <http://papirove-betlemy.sweb.cz>

- Pověsit jmelí – jeho větvička prý přináší štěstí. Musí být ale zelená a darovaná. Pod zavěšeným jmelím si také lidé dávali políbení – na usmířenou, z lásky...
- Usmažit kapra – až do počátku 20. století byl kapr o Štědrý den velkou vzácností, třebaže jeho maso je považováno za postní jídlo. Nezapomeňte si schovat do peněženky šupinu „pro štěstí“ i „pro peníze“.
- Usednout k večeři – to je nejnáročnější tradice, neboť: nesmí být lichý počet strávníků, chystá se i „rezervní“ talíř pro nečekanou návštěvu nebo pro zemřelého, nikdo nesmí od večeře vstát, dokud nejsou všichni najedeni, jíst se začíná s východem první hvězdy a také se musí dávat pozor, aby stín kohokoliv nebo čehokoliv nepadl na dveře. Všechno tohle dodržet, dá fušku. Přesto: „Dobrou chuť!“
- Poznat budoucnost – krájela se jablíčka a zkoumalo se, zda jádra uvnitř tvoří křížek či hvězdičku, lilo se olovo, házel střevec, sbírala polínka, pouštěly se lodičky ze skořápek po vodě, věštilo se věštbou zvanou hrníčková a konaly se i mnohé další magické úkony.
- Zařít si štěstí – stačí prý do plamínku první zapálené svíčky pošeptat své tajné přání, aby se vyplnilo, stůl obtočit provazem – ochranou to proti zlodějům, sníst hodně čočky, která měla zajistit dostatek peněz. Tady „pomáhá“ i mince nebo šupina pod talířem. Další magických kouzel je celý přehršel. Stačí si jen vybrat.
- Zpívat koledy – oslavné písně o příchodu svatého dítěte, Ježíška, který se rok co rok stává symbolem lásky, naděje a vykoupení. Nemusíme být zrovna praktikujícími křesťany, abychom se alespoň na chvíli zastavili a pokusili se najít odpověď na otázku, zda jsme v tom dnešním uspěchaném světě tak trochu nezapomněli na to, ukázat své srdce a dát najevo své city jiným lidem. Alespoň těm nejbližším.
- Vánoce jsou dodnes časem rituálů, které nás spojují s těmi, kteří žili před tisíci lety, ale i s těmi, kteří tady jednou budou po nás. Nezapomínat a uchovávat zvyky a obyčeje, jak praví moudří, je víc, než vymýšlet nové. Tak šťastné a veselé!

Z vánoční kuchyně

Často si říkáte o nějaké zaručené recepty ledčických hospodyněk, ale skoro nikdy na ně v Novinkách nevybude místo. Takže dnes si „dáme“ jedno slané vánoční jídlo a jedno osvědčené vánoční cukroví. Vyzkoušejte a určitě vám bude chutnat.

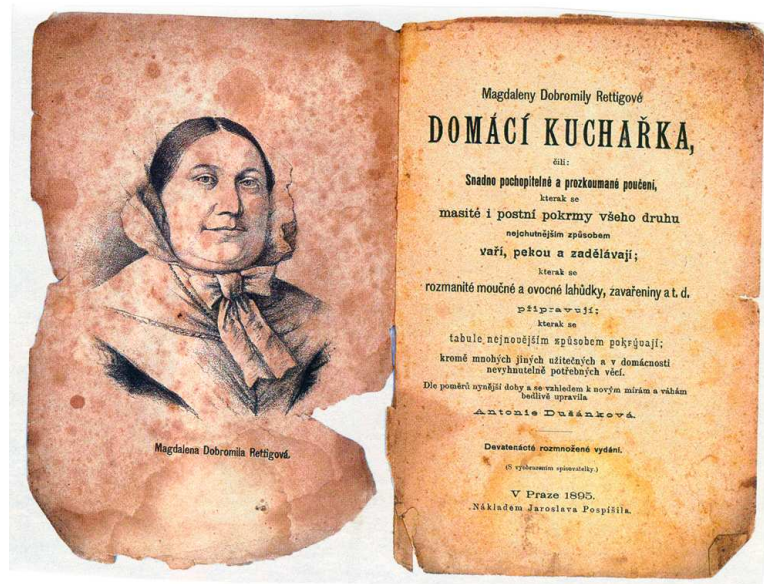
Černý Kuba

Potřebujeme: sáček středně velkých nebo velkých krup, velkou cibuli, dva stroužky česneku, 20 dkg anglické slaniny nebo uzeného špeku, dvě hrsti sušených hub, sádlo, sůl a drcený kmín.

Postup: Kroupy necháme přes noc namočené, stejně tak houby. Kroupy druhý den uvaříme a scedíme. Na pánvi osmahneme slaninu, přidáme cibuli dozlatova usmaženou, vložíme mírně považené, odcezené houby, zase společně na ohni promícháme a nakonec přidáme sůl, třený česnek, kdo má rád, může přidat majoránku. Vše lehce smícháme. Díky sušeným houbám kroupy ztmavnou, „zčernají“, odtud název jídla. Je to velká pochoutka, která neztrácí nic ze svých kvalit ani ohříváním. To jí ale většinou nehrozí, protože zkrátka nezbyde. Vyžaduje zapití pivem. Úředníci EU by asi šileli.

Marokánky

Smícháme dohromady 250 g cukru krupice, 250 g kandovaného ovoce a pomerančové kůry, 250 g nasekané směsi oříšků a 30 g hladké mouky. Zalijeme 250 ml trvanlivé šlehačky, kterou jsme nechali kratounce přejít varem a dobře vše promícháme. Čajovou lžičkou dáváme na plech pokrytý papírem na pečení hromádky, které v troubě necháme při 160° – 180° C asi 20 minut sušit. Po vychladnutí se placičky polévají hořkou čokoládou. Věřte, že dobrota nemá chybu.

Vzpomínka na dobrého člověka

Před téměř 75 lety napsal do ledčické školní kroniky tehdejší řídící učitel, Rudolf Kušička, následující řádky:

„V pátek dne 9. února 1934 zemřel v roudnické nemocnici bývalý učitel na zdejší škole, Vojtěch Zdrubecký, ve věku 35 let. Týž učil na zdejší škole 8 let od roku 1924 do roku 1932. Pro svou milou povahu a poctivou a svědomitou školní práci byl u všech dětí i rodičů ctěn a milován. Zemřel náhle z nepatrného poranění otravou krve. Zanechal ženu a dvě děti. Pohřbu zúčastnilo se žactvo s učitelstvem a skoro celá obec v pondělí dne 12. února. Za školu a obec rozloučil se se zemřelým řídící učitel Rudolf Kušička“.

Nahlédla jsem zkusmo na webové stránky Vepřku, nedaleké vesnice, kde se pan učitel Zdrubecký narodil a kde také těsně před svou smrtí na místní škole učil. Objevila jsem elektronický přepis kroniky této školy, z níž vyjímám:

1. Marie Konová, liter. učitelka
2. Anna Milfaitová, učitelka dom. nauk
3. Anna Fišerová, liter. učitelka
4. Rudolf Vokurka, výpomocný učitel
5. Karel Husník, řídící učitel
6. Anna Suttnerová, definitivní učitelka
7. Vojtěch Zdrubecký, definitivní učitel

Za kolegou Vojtěchem Zdrubeckým

Dne 9. února tohoto roku. rozšířila se po našem kralupském okrese zpráva, že nás nenadále navždy opustil milý kolega Vojtěch Zdrubecký, učitel obecné školy ve Vepřku. Od nepatrné oděrky dostal otravu krve a v rozkvětu života – bylo mu 35 let – při plném vědomí v roudnické nemocnici skončil. Zesnulý působil od r. 1932 ve svém rodišti na škole, do níž sám jako žák chodil. Upravil si svůj rodný domek, do něhož se chtěl přestěhovat. Neúprosná smrt mu toho nedopřála. – Zemřelý narodil se 18. prosince 1808, vystudoval soukromý učitelský ústav ve Svatém Janě a působil nejprve na okrese roudnickém ve Mšeném a po roční válečné vojenské službě v Rohatcích, Straškově, Libkovicích, Loucké, Kostomlatech a Ledčicích. Svědomitě konal svou školní povinnost, takže získal si všude plné důvěry rodičů sobě svěřených žáků. Byl obětavým, příčinným člověkem, pořádal přednášky, působil v mnohých místních spolcích, zvláště v Sokole a hasičském sboru. Kolegům svým v povolání byl vždy milým druhem, u občanstva pak svým laskavým a přátelským chováním získal si všeobecné úcty. Zanechal zde vdovu se dvěma malými dětmi. Na poslední cestě dne 12. února doprovodilo jej mnoho kolegů s okresním školním inspektorem L. Kohoutem, školní dívky, tělovýchovná jednota Sokol, hasičský sbor, selská jízda a nepřehledné zástupy občanů z jeho působení i okolí. Na přání zesnulého zazpíval pěvecký kroužek Sokola z Kralup za řízení kolegy V. Červenky Foersterovy sbory „Z osudu rukou“ a „Polní cestou“ a u hrobu „Kde domov můj?“. Před školou průvod stanul a se zemřelým rozloučil se za učitelstvo a okresní školní výbor předseda „Budče“ kolega J. Hnitka. Na hřbitově pak promluvil kolega Rudolf Kušička z Ledčic, za sbor učitelský ve Vepřku kolega K. Husník, za sokolskou župu Podřipskou župní vzdělavatel kolega Zelinka a za II. okrsek župy Podřipské kolega E. Nápravník. – Ty veliké zástupy občanů a ten nárek Tvých žáků je svědectvím, že s nežil, milý kolego, marně a že po Tobě zůstane čestná paměť. Spi klidně v rodné hroudě.

Časopis Český učitel ročník XXXVII. číslo 27. ze dne 8. března 1934
Psal J. Žlábek, učitel v Kralupech III.

Pohled do historie

Vzpomínka na Jana Karafiáta

Ing. Otakar Špecinger

Brzy uplyne už 80 let od 31. ledna 1929, kdy v Praze zemřel evangelický kněz Jan Karafiát, autor jedinečné dětské pohádkové knihy „Broučci“. Narodil se roku 1846 v Jimramově, studoval v Německu a Skotsku a působil potom zejména v Praze, ovšem v letech 1875 až 1895 naopak v odlehlé Hrubé Lhotě na Valašsku.

I z této dálky ale Karafiát nejednou přijel navštívit Podřipsko, kde předtím dočasně působil v letech 1870 až 1871. Ve funkci evangelického vikáře tehdy bydlel v hostinci Panský dům v Roudnici nad Labem a zajížděl odtud na vizitace do Terezína, Brozan, Libochovic, Loun či dalších míst. Velmi rád přitom navštěvoval zejména faráře Václava Šubrtu (rodáka z Kadlána na Kokořínsku) v Krábčicích a očividně si oblíbil i Ledčice. Ostatně farář Ludvík Lát ve svých pamětech, nazvaných „Na lečické faře“, velmi krásně vzpomíná právě na tyto své dva předrahé „kmoťříčky“.

Během tehdejšího svého podřipského působení napsal Karafiát také drobnou, avšak výtečnou práci o Janu Husovi. Ovšem během procházek pod hvězdnatou oblohou podél Labe, anebo mezi podřipskými borky, se v jeho mysli především dotvářela kniha, která ho posléze učinila

nesmrtelným. Nápad uvést v život příběh „Broučky“ se u něho sice poprvé objevil při návštěvě bratra Josefa, faráře na Nymbursku, avšak v podrobnostech se formoval tady u nás. A během prázdnin roku 1873 začal Jan Karafiát toto své dílo v Krábčicích psát, aby je pak v září 1874 dokončil v rodném Jimramově.

Všeobecně přitom dosud převládalo přesvědčení, že knížka se ihned setkala s nevšedním úspěchem. Avšak podrobnější bádání ukázalo, že tomu bylo zcela jinak. První její vydání se objevilo v roce 1876 „nákladem spisovatelovým“, ale bez uvedení autorova jména – a stalo se u komisionáře Bašteckého na plných 17 let prakticky neprodejným ležákem! Načež teprve roku 1893 spisovatel Jan Herben čirou náhodou objevil kouzelný půvab a jedinečné morální hodnoty tohoto spisu – a dopomohl k jeho nadále naopak zaslouženému, ale téměř neuvěřitelně rychlému a širokému rozletu.

Dnes pak už vůbec nelze zjistit, kolikrát a v jakých nejrozmanitějších grafických úpravách Karafiátovi „Broučci“ vyšli – a kolik asi bylo vydáno výtisků. Ví se jen, že edicí byly stovky a počet exemplářů šel do milionu. Přitom jestliže se tato kniha poprvé objevila pouze v tisíčovém nákladu a dlouhá léta se vůbec neprodávala, její vydání v Klubu mladých čtenářů z roku 1970 s ilustracemi Jiřího Trnky samo obnášelo 150 tisíc výtisků a na tehdejší Mezinárodní výstavě knih v Moskvě bylo vyznamenáno absolutní první cenou!

Vzpomínáme-li přitom Jana Karafiáta a jeho „Broučků“, pak nás těší nejenom jedinečnost tohoto díla a jeho vzácného autora, ale i skutečnost, že „Broučci“ vzešli právě ze zdejšího podřipského prostředí!

Z internetu:

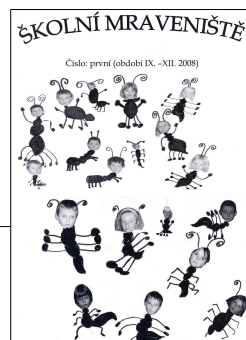
Spisovatel, evangelický kněz, ale zejména autor první české knížky pro děti se narodil 4. ledna 1846 ve vzdělané rodině Karafiátů v Jimramově u Žďáru nad Sázavou. Rodina byla poměrně chudá, měl 9 sourozenců, přesto mohl studovat za finanční podpory Skotské svobodné církve. Vystudoval gymnázium a potom teologický seminář v Berlíně, Bonnu a ve Vídni. Po ukončení studia pracoval jako domácí učitel v Kolíně nad Rýnem a v Edinburgu, kde se seznámil s lady Jane Beaukenen. Ta byla jeho rádkyní a mecenáškou po zbytek života, inspirovala ho k napsání Broučků, a byla mu inspirací pro postavu Janinky. Od roku 1872 byl učitelem evangelického semináře v Čáslavi a od roku 1875 působil 20 let jako evangelický farář v Hrubé Lhotě na Valašsku. Pro rozchod s církevní radou ve Vídni zanechal kněžského řemesla a odešel do Prahy, kde vydával dvouměsíčník Reformované listy, do kterého většinou přispíval sám (kázání, povídky, naučné články). Bydlel v ulici Na Smetance na Královských Vinohradech. Zemřel 31. ledna 1929 v Praze.

VYBRÁNO ZE ŠKOLNÍHO ČASOPISU

Časopis bude vycházet čtvrtletně za symbolických 10,-Kč.

Výtěžek z prodeje bude použit na další čísla.

Děti pracují s nadšením, prosíme, snažte se je podpořit.

POVÍDKY A POHÁDKY

Už jste přečetli všechny pohádky? Vymysleli jsme pro vás nové.

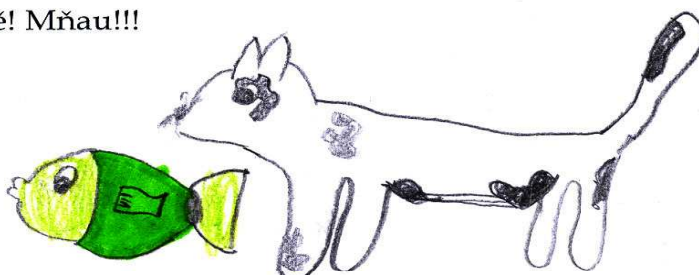
O kočičce Fanny

Kočka Fanny bydlela na jednom statku, spolu se svými dvěma bratříčky a dvěma sestřičkami. A s dalšími kočkami a kocoury. Její bratříčci se jmenovali Mazel a Jerry, sestřičky se jmenovaly Ďapka a Sakura. U nich na statku se chovali krávy a prasata.

Jednoho dne si Fanny a ostatní hráli na kočkovanou. Potom na honěnou a potom k nim přijel pan doktor, aby jim nakapal kapky do oušek, aby je neměla nemocná.

Pak je přišla očistit jejich maminka. Hezky se najedli a pak usnuli. Holčičkám se zdálo, že už jsou veliké a mají kořata a chlapcům se zase zdálo, že zachraňují kočičky z hradu, který hlídá veliký pes. Druhý den, když zabučely krávy a zachrochtala prasátka, se koťátka už čile honila po farmě...

Pokračování příště! Mňau!!!

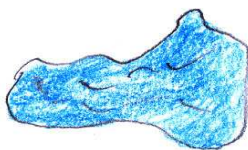

Říkadla a zaklínadla

Když je mráz a venku zebe,
Snížku honem, padej z nebe!
Pojedeme na saních.

Podzim už nás nebaví,
Zima je plná zábavy,
Mikuláš a Vánoce,
Taky kapři v potoce.

Mikuláš a Vánoce,
taky ryby v potoce.
Mamka dává na stůl kapra,
Jeník spí, a táta chvátá.
Babička a děda jedí kapra.
A můj malý bratránek,
ten jí jenom salámek.

Čáry máry chumelenice,
vezmeme si čepice.
Dneska každá vesnice,
v zimě nosí čepice.
Sáňky jezdí,
sníh se klouže,
když roztaje tak je louže.

Na podzim jsem pouštěl draky,
v zimě zase vytáh sáňky,
šel jsem jezdit na kopce,
uviděl sněhuláky z celé vesnice.

Andulka se těší na vánoce,
je to v jednom roce,
přeje si panenku,
a Honzík motorku.

Všichni dobří rodáci

Václav Hýbl

Václav Hýbl, jak sám říká, je Ledčičákem „z obou stran“. Narodil se tu 28. ledna roku 1958. Jako vesnickému klukovi mu zcela samozřejmě přešla do krve láska k přírodě. Zájem o ni jej později přivedl do řad myslivců. Ve sdružení Ledčice – Jeviněves spolu s ostatními členy udržuje a rozvíjí myslivecké tradice a zvyky, ale má zde také řadu povinností. Myslivost totiž zdaleka není jen právo nosit pušku a lovit zvěř. Z dnešního pohledu je myslivec spíše chovatelem a ochráncem zvěře. A jak je to s tím střelením? Jde to jen s povolenkou, na které je jasně vyznačeno, kolik a čeho lze střílet. Bez ní se nesmí do honitby se zbraní. Ulovené zvíře musí být neprodleně označeno známkou a lístkem s přesným údajem o místě a čase, kdy bylo skolené. S výjimkou škodné.

Každé myslivecké sdružení má volené funkce předsedy (zde Ing. Josef Zmrhal), jednatele (Jaroslav Kaňka) a hospodáře. Tím je právě Václav Hýbl. Zodpovídá za stav zvěře v celém revíru – za její zdraví, dostatek krmení i eventuální škody.

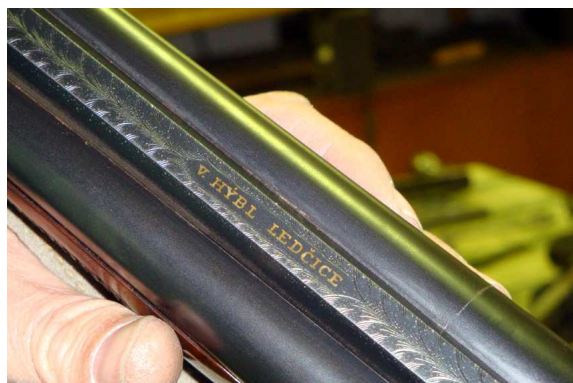
Nerozlučným společníkem a druhem je Václavu Hýblovi už deset let jeho věrný čtyřnohý přítel, jehož plné jméno – Dar z Tiské Hájenky – zní jako jméno nějakého šlechtice „lidského původu“. Je to ohař, český fousek hnědák, o kterém se v tisku psalo jako o velmi všestranném, učenlivém a inteligentním loveckém psu s výbornými výsledky.

Václava Hýbla však přírodou neprovází jen pes, který „štěká česky“, ale i zbraň. Vztah ke světu loveckých a sportovních zbraní předurčil také jeho dnešní povolání. Od roku 1993 je profesionálním puškařem na „volné noze“. Koníček se mu stal obživou. Provádí komplexní renovace a servis převážně loveckých zbraní, jimž se snaží vrátit nejen jejich původní funkčnost, ale také vzhled a krásu. Dokáže upravit a opravit všechny ty lankasterky, hamerlesky, kozlice, kulovnice, dvojáky, brokovnice (či jak se jim ještě říká), v duchu starých puškařských tradic. A není to jednoduchá práce. Díky hluboké propasti let (1938 – 1989), kdy se toto řemeslo prakticky nerozvíjelo, upadalo a staří mistři tak neměli komu předávat své zkušenosti. I když je pravdou, že někteří si zase svá tajemství pracovních postupů pečlivě hlídali a vlastně si je s sebou vzali na věčnost. A tak dnes nezbyvá, než obtížně objevovat dávno zapomenuté procesy způsobem pokus – omyl, sbírat informace o puškařství v literatuře, či pochytit nějaký ten „fígl“ jinde.

Václavu Hýblovi se v jeho sterilně čisté a vzorně srovnané dílně scházejí systémy a typy zbraní od nejrozličnějších výrobců. Se všemi si musí umět poradit. Ještěže díky vyučení nástrojařem a dlouholeté praxi v Aeru Vodochody ovládá práci na fréze i soustruhu, umí kalit i letovat a pracovat také se dřevem. Uplatňuje své základní znalosti chemie, tolik potřebné při povrchových úpravách svěřených zbraní. Často mu přitom pomáhá manželka, vystudovaná chemička, jejíž spolupráci si velmi pochvaluje.

Václav Hýbl tvrdí, že je radost vzít do ruky starou flintu. Zvláště je-li krásně zdobená filigránskou rytinou, která po zrestaurování podtrhne jedinečnost zbraně. Tvrdí také, že zbraň člověka vychová. Donutí ho k vyrovnanosti, preciznosti a odpovědnosti.

Je skvělé, že v naší obci působí člověk, jenž pokračuje v tradici českého puškařství, které mělo ve světě vždy vynikající jméno. Jen je škoda, že v rodině nemá nikoho, komu by své řemeslo předal.

Josef Pšenička

27. ledna příštího roku tomu bude 155 let, co se v Ledčicích narodil autor memoárové knihy „Z Čech do Vídně“, kovář Josef Pšenička. Když dosáhl věku, ve kterém je člověku již dovoleno ohlédnout se zpět a vzpomínat, poslechl rady dcery Anny a sepsal své vyprávění. Jeho zápisy začínají vzpomínkami na otce a matku, rozepisuje se o životě v Ledčicích, o škole v Černoučku (ta ledčická ještě nestála), o dobrých i zlých sousedech a známých. Pocházel z domku, který stával v místech, kde je dnes dům paní Aleny Justové. V knížce ožívají dávné příhody a děje, doby radostné, těžké i velmi krušné, nelehká léta učenická i vandrovníká z přelomu 19. a 20. století, tak, jak je autor zažil. Vezmeme-li v úvahu sociální původ Josefa Pšeničky, je až neuvěřitelné, jak mimořádný a živý text napsal. Přímě z něj dýchá touha po vzdělání, láska k práci a nevšedně pevné rodinné vztahy. Knížka je to na výsost zajímavá – o jednom plně žitém životě, starosvětském a poctivém, který má co říct i dnešku. Nebo lépe řečeno, právě dnešku – lhostejnému a možná už hodně odlidštěnému.

Josef Pšenička užívá velmi svérázný pravopis plný obecné češtiny, nářečních prvků, germanizmů, citací z lyriky i beletrie. Pro nás, obyvatele Ledčic, je knížka o to zajímavější, že se tu dočteme o mnohých předcích místních lidí. Od roku 1872 žil autor ve Vídni. Jeho zápisky končí smrtí manželky v roce 1925. Josef Pšenička zemřel v roce 1941, pochován je ve Vídni.

Všem, kdo mají chuť si tuto ojedinělou autobiografii přečíst, je knížka k dispozici v ledčické knihovně.

Poděkování

- Ing. Otakaru Špecingerovi za dnešní příspěvek do Ledčických novinek i dlouholetou nezištnou spolupráci
- panu Jiřímu Jansovi z Lužce, učiteli ve výslužbě za pohlednice a foto
- paní Jaroslavě Bubeníčkové a rodině Jansových za fotografie pohřebního vozu
- paní Evě Kučerové za časopisy o bydlení a zahradě do místní knihovny
- paní Kušičkové za fotografii a velkorysý finanční dar LN
- paní Holé a paní Muchkové za přípravu a organizování lampiónového průvodu pro ledčické děti
- paní Dvořákové za hračky do MŠ
- paní Gabriele Kovářové za aranžmá živých květin do volební místnosti
- paní Tomáškové za podzimní výzdobu chodby školy
- paní Chmelové za výtvarné hračky pro prvňáčky
- paní Živné za další hry do školní družiny a MŠ
- panu Královi za opravu kuchyňského robota ve ŠJ
- manželům Reilichovým za toner do tiskárny (ZŠ)
- panu Petru Srbovi za vánoční stromečky
- panu Jaroslavu Marsovi za nové předvánoční vydání Spomyšelských aktualit s mnoha podnětnými články. Jak vidno i Spomyšl řeší problémy s vandaly
- panu Václavu Uhrovi za Vraňanský zpravodaj;
Oba výše uvedené zpravodaje jsou čtenářům k dispozici v ledčické knihovně
- paní Reicheltové za látky pro KUK
- panu Antonínu Královi za muzejní exponáty
- paní Janě Živné za dárky na vítání občánků
- slečně Barboře Novotné za organizaci a vedení nácviku České mše vánoční Jakuba Jana Ryby
- paní Ivě Tomáškové za ukázky a rady při tvoření adventních věnců
- paní Zdeně Davidové za vedení keramického kroužku
- manželům Václavu a Martě Justovým (čp. 97) za obsáhlé pamětnické vzpomínky z minulosti Ledčic a zapůjčení knihy Podřipský kraj k prostudování
- všem, kdo se aktivně zúčastnili na přípravách „Ledčic vánočních“